

MEMORIA ANTIQUITATIS. ACTA MUSEI PETRODAVENNIS,
XXIV, EDITURA CONSTANTIN MATASĂ, PIATRA-NEAMȚ,
2007, 599 p.

Periodicul apare la o distanță de trei ani față de cel anterior (numărul XXIII/2004), dar cu „performanțe” deosebite de la o apariție la alta. Și nu greșim când subliniem acest fapt, căci forma estetică (de la aranjarea în pagină până la acuratețea imaginilor, a hărților, graficelor, desenelor, tabelor statistice sau scanările diferitor publicații ș.a.), structurarea secțiunilor componente, conținutul medalioanelor, articolelor, studiilor și cronicilor, menționarea manifestărilor științifice (simpozioane, colocvii, etc.) sau prezentarea lucrărilor apărute recent – toate nu fac din *Memoria Antiquitatis*, XXIV/ 2007 decât una din publicațiile-reper ale vieții științifice de la noi, din care ar trebui să se „inspire”, cu siguranță, și alte periodice din România sau chiar din străinătate.

Aspectul consemnat mai sus nu ar trebui să ne mire, aceasta dacă ar fi să medităm doar asupra modului cum, cei care se îngrijesc de apariția *Memoriei*, au avut „intuiția” de a-și atrage de partea lor, pe lângă familiarul și perseverentul colegiu de redacție, un colegiu editorial (cu nume sonore precum: academician Mircea Petrescu-Dîmbovița, prof. univ.dr. Victor Spinei, prof.univ.dr. Marin Cărciumaru, dr. Virgil Mihăilescu-Bîrliba, prof.univ.dr. John Chapman – de la Durham University-North East, Marea Britanie sau dr. Gheorghe Dumitroaia) și unul „de lectură”, în care, pe lângă cei menționați alăturat (cu excepția venerabilului academician Mircea Petrescu-Dîmbovița) apar: dr. Dan Monah, prof.univ.dr. Ioan Opriș, dr. Valeriu Cavruc, dr. Mircea Anghelinu sau dr. Olivier Weller de la Centre National des Recherches Scientifique – Besançon, Franța. Așadar, până la forma finală (de la tipografie), conținutul, în totalitate, a trecut pe sub lupa și a avut acordul științific al acestor reputați specialiști din varii domenii.

Cele șase secțiuni ale publicației au o structură bine încheată. Astfel, în debutul periodicului regăsim, sub semnătura dr. Gh. Dumitroaia, două medalioane „IN HONOREM”, consacrate reputațiilor profesori, istorici, cercetători, arheologi, numismați și „oameni ai cetăților” din care provin – dr. Ioan Mitrea și dr. Virgil Mihăilescu-Bîrliba.

Secțiunea dedicată „MATERIALELOR ȘI CERCETĂRILOR ARHEOLOGICE” este cea mai consistentă din cuprinsul lucrării (p. 31-474). Conținutul textelor publicate este unul divers și atrăgător, chiar și prin prisma unui necunoscător al domeniului respectiv sau al domeniilor interdisciplinare conexe. Pornind de la paleoliticul local (Valea Bistriței – articol semnat de M. Cărciumaru, M. Anghelinu & Loredana Niță) sau cel din regiunea Moldovei – în ansamblu – (sub semnătura lui C. Beldiman), continuând cu aspectele deosebite ale civilizațiilor neoneolitice, atât de la noi, cât și din Europa (articole purtând girul lui R. Hardie; A.

Frânculeasa & D. Garvăn; Natalia B. Burdo; M. Yu. Videiko; D. Buzea; Nathalya N. Shakun și V. Dergaciov) sau cu cercetările și recunoașterile arheologice diverse (realizate de V. Diaconu; C. Preoteasa, Roxana Munteanu, D. Nicola & Gh. Dumitroaia; G. D. Hânceanu sau Lia & A. Bătrâna) și încheind cu raporturile mai mult sau mai puțin tensionate dintre sciți, traco-geți și greci în zona vest și nord-vest pontică (analizate de M. Irimia) – toate temele majore, enumerate deja, se îmbină armonios cu cercetările interdisciplinare (întreprinse de O. Weller, R. Robin & M. Alexianu – pentru izvoarele de apă sărată din Moldova și Felicia Monah – pentru noile determinări arheobotanice din țara noastră).

A doua secțiune, cea de „ISTORIE”, deși mai puțin consistentă (p. 475-524), nu este cu nimic mai prejos față de cea anterioară, mai ales prin calitatea textelor tipărite. Ne referim aici la problemele istoriografice consacrate domnitorului Ștefan cel Mare (prezentate de C. Șerban), la satele dispărute din Ocolul Neamțului (aduse la lumina adevărului istoric de G. Luca) sau la amenziile din perioada fanariotă (descifrate, dar nu aplicate actual, din documentele vremii, de reputatul cercetător D. Dobrinu), și, nu în ultimul rând, la cele câteva pagini dedicate activității desfășurate la Roma de regretatul profesor Mihai Berza (consemnate de I. Opriș).

În secțiunile *Memoriei/2007* au fost inserate „CRONICA” (cu informații despre cercetările arheologice din județele Neamț și Bacău, din anii 2004, 2005 și 2006 – sintetizate de Roxana Munteanu & D. Garvăn) și „VIAȚA ȘTIINȚIFICĂ” (cu analiza diferitor aniversări, colocvii internaționale sau simpozioane comemorative – sub pana critică a membrilor colegiului de redacție D. Nicola și C. Preoteasa, a colegului româșcan A. Ciobanu sau a colegului, mai tânăr, L. Uță). Ultimul menționat realizează și o minuțioasă secțiune de „CREȘTERE A COLECȚIILOR”, de prezentare publică a lucrărilor străine intrate în biblioteca muzeului nemțean, în perioada 2004-2007. Nu lipsesc „ABREVIERILE” sau o scurtă, dar interesantă și, credem, inedită „LISTĂ A AUTORILOR”.

Două mici „sugestii constructive” se impun, în finalul acestei scurte prezentări: preocupările redactorilor ar trebui să vizeze și continuitatea în ceea ce privește sistemele de inserare a aparatului critic (cel anglo-saxon a fost aplicat doar în cazul articolului *Cercetări sistematice asupra izvoarelor de apă sărată din Moldova...*, semnat de O. Weller, R. Brigand & M. Alexianu – chiar dacă grant-ul la care participă, în calitate de membri, mai mulți muzeografi, cercetători sau profesori universitari ieșeni, nemțeni și străini este unul de importanță vitală pentru cercetarea interdisciplinară de la noi), și, de asemenea, completarea listei autorilor cu toate numele care au trudit la partea științifică, reflectată în sumarul publicației (fie ei străini, precum Nathalya N. Shakun sau R. Hardie, dar și români ca Lia & A. Bătrâna, G. Luca sau C. Șerban).

Restul... e tăcere... și grațitudine față de munca colegilor noștri de sub poalele Pietricicăi.

Dimitrie-Ovidiu Boldur